

Hypotekbanker er der ogsaa dem, som i alt Fald til Dels om ikke udelukkende, yde Laan til industrielle Ejendomme, men ganske vist ikke Kreditforeninger. Dette forhindrer imidlertid ikke, at vi, der nu en Gang have vænnet os til Kreditforeninger, som den Form for hypotekariske Laaneanbøt, som vi sætte særlig Pris paa, at vi med Fordel kunne indrette en industriel Kreditforening her. Særlig maa jeg ogsaa sige, at det selvfølgelig er lettere i et Land som vort at overskue de industrielle Virksomheder, og at danne et nogenlunde fast Skøn om deres Gang og Værdi, en Ting, som under Udlandets store Forhold frembyder langt større Vanskelighed. — Det ærede Medlem fremdrog dernæst Bestemmelsen om, at Hensynet til, om Virksomheden har været i Gang i 2 Aar eller ikke, skal have Indflydelse paa Laanets Størrelse; han mente, at dette ikke havde nogen Betydning, idet det ofte vilde være lettest for en Mand netop at holde det gaaende de to første Aar, medens han saa derefter stopper op. Jeg tror imidlertid, at Bestemmelsen afgiver nogen Betyggelse. Uden den vilde det staa frit for ikke at tage noget Hensyn ved Laanets Ydelse til, om vedkommende Ejendom er ganske ny opført, om der slet ikke har været drevet nogen Virksomhed i den. Bestemmelsen afgiver derfor i alt Fald en delvis Betyggelse, selv om man maaske kan sige, at den ikke er overdreven stor, hvad jeg for mit Vedkommende heller ikke antager, den er. Men det er dog utvivlsomt allerede noget, naar det har vist sig, at en Virksomhed har kunnet gaa i alt Fald et Par Aar. Man har haft Eksempler paa i Perioder, hvor der foretages en Masse Grundinger af alle mulige Foretagender, at man undertiden kun naar til at faa opført Bygningerne og maaske installeret Maskinerne, og saa stopper hele Historien op med det samme, uden at man saa meget som blot faar begyndt paa Virksomheden. Det er den Slags Ting, som man nærmest har haft for Øje ved Bestemmelsen om, at det, at en Virksomhed har været i Gang i en vis Tid, bør spille med ind som Moment ved Bestemmelsen om Laanets Størrelse. — Det ærede Medlem gjorde med ikke ringe Styrke gældende, at det allerede nu er let for industridrivende at opnaa Laan paa billigere Vil-

kaar, end det vil blive i en Kreditforening som denne, og at det derfor ikke kunde antages at ville blive de bedste og solideste Foreninger, der gaa ind i en saadan Forening, men kun de, der staa paa svage Fødder. Jeg maa dertil sige, at jeg tror, han tager fejl. Det, som foreløbig vil kunne affrække Folk fra at gaa ind i en saadan Forening, er Frygten for det solidariske Ansvar, og denne Frygt vil naturligvis ikke helt fortage sig, før Foreningen har arbejdet i en Række Aar, og det har vist sig, at den gaar godt. Men at der derimod i Henseende til Laanenes Billighed ved denne Forening vil opnaas bedre Vilkaar, end de fleste almindelige industridrivende nu ere i Stand til at opnaa, er for mig uden Tvivl. Lad os tage en eller anden industriel Virksomhed i en Provinsby. I Reglen vil en saadan kunne opnaa et vist Laan i den stedlige Sparekasse; men det vil dog vist være sjældent, at man ikke bliver nødt til at give $4\frac{1}{2}$ og 5, ja maaske op til 6 pCt. Rente, og meget hyppig vil der blive krævet Tilbagebetaling i Løbet af 10—15 Aar. Det er sikkert nok, at et saadant Laan er langt mere byrdefuldt, end der bliver Tale om her. Jeg kan ogsaa tilføje, at det f. Eks. er blevet mig meddelt, at en betydelig Fabrikant her i Byen, en meget bekendt og meget velhavende Mand, ved at optage Laan i sin Fabrik hos den sjøbenhavniske Kreditforening, har maattet acceptere adskilligt mere byrdefulde Vilkaar, end Tilfældet vilde være bleven i denne Kreditforening. Jeg tror derfor paa ingen Maade, at man kan gaa ud fra, at Laan i denne Forening, hvis den kommer i solid Gang, ikke vil vise sig at kunne blive endogsaa til væsentlig Fordel for mange industridrivende. — Naar det ærede Medlem frygtede for, at denne Kreditforening, hvis den skulde vise sig mindre solid, vilde kunne skabe Kurserne paa andre af vore Kreditforenings-Obligationer, navnlig i Udlandet, tror jeg, at denne Frygt er ugrundet. Der er allerede af den Grund næppe nogen Anledning til at frygte derfor, eftersom der faktisk vistnok kun er meget faa danske Kreditforenings-Obligationer i Udlandet. Saa vidt jeg veed, er det navnlig de af Staten garanterede Husmandskreditforenings-Obligationer, som i noget større Omfang ere gaaede til Udlandet. Jeg tror